

Marum

Het klooster van de drie bergen

Aan het einde van de twaalfde of aan het begin van de dertiende eeuw werd het klooster gesticht ten noordwesten van het armoedige nederzettinkje Marum. De plek heette Tribus Montibus: Latijn voor 'Driebergen', zo genoemd naar drie lage glooiingen die het landschap daar markeerden. In de volksmond werd het Trimunt. Eeuwenlang hadden hier vele generaties nonnen geleefd. Over hen is niet veel bekend, slechts flarden geschiedenis vertellen hun verhaal. In ieder geval hebben ze het niet makkelijk gehad. Het was een volstrekt achtergebleven gebied, praktisch onbereikbaar. Een schrale wind dwaalde er over droge zandgronden, kale heidevelden en levensgevaarlijk moerasgebied. Een enkel bos waarin wolven voorkwamen brak de eentonigheid van het ruige land.

Zelfopoffering

Wat bezielde de vrouwen om juist hier te willen leven? Kloosterlingen vestigden zich vaker in de meest ontoegankelijke streken, om zo aan God te laten zien dat ze werkelijk iets voor Hem over hadden en zich opofferden op deze wereld in een leven dat volledig ten dienste zou staan van Hem. Men cijferde zichzelf en de eigen – menselijke – behoeften weg om daar niet meer door te worden afgeleid en zich alleen op geestelijke zaken te kunnen richten.

De nonnen van Trimunt verdienden de zeer karige kost door het houden van schapen en het spinnen van wol, maar ook met het ontginnen van het veen. Aan het begin van de veertiende eeuw dreigde het klooster ten onder te gaan aan hongersnood en armoede. De op afstand gelegen abdij van Aduard nam Trimunt vanaf dat moment onder haar hoede. De Benedictijnse orde – de regels volgens welke een groep kloosterlingen samenleefde – werd vervangen door die van de Cisterciënzers, gesymboliseerd door nieuwe, witte habijten. Het ging nu iets beter: de kloosterbezittingen werden af en toe uitgebreid door landerijen in de omgeving op te kopen, tot in Kollumerland aan toe. Men boekte enig succes in de strijd tegen het water, dat soms tot in deze streken oprukte.

Zedelijk verval

Over hoe het precies toeging in het klooster is niets overgeleverd. Volgens sommige onderzoekers zette al heel snel zedelijk verval in, men hield zich niet meer aan de regel van kuisheid waartoe een kloosterling gehouden was.

Feit is dat in 1559, toen het opnieuw tot armoede vervallen convent zou worden samengevoegd met dat van Assen, de meeste nonnen weigerden uit Trimunt te vertrekken. Dit ondanks dat de kwestie – en dat vinden we nu best opmerkelijk - op zeer hoog niveau was aangekaart: zowel de paus als de Spaanse koning Filips II hadden de beoogde overplaatsing goedgekeurd. De reden voor de recalcitrantie tegen zowel het allerhoogste kerkelijke als wereldlijke gezag is onbekend. Maar een van de historici meent het te weten: de zondige nonnen “verkozen de eenzaamheid om hun pikante avonturen te kunnen voortzetten”.

Toch is er geen enkel bewijs dat de nonnen in zonde leefden.

Hoe het ook geweest is, aan het einde van de zestiende eeuw maakte Tachtigjarige Oorlog een einde aan het kloosterleven. Watergeuzen vernietigden de kloostergebouwen. Van de stenen werden twee boerderijen gebouwd die er gedeeltelijk nog altijd staan. De overgebleven waterput bleek geneeskrachtig water te bevatten, tot de demping zou deze ‘bagijneput’ later een klein bedevaartsoord worden. De oude kloostergracht is nog steeds te zien. En de nonnen, die hier honderden jaren lang hebben geleefd? Hun beenderen werden tot in de negentiende

